

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
afvalverwerking regio Oost-Veluwe

23 oktober 1991

281-82

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
afvalverwerking regio Oost-Veluwe /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-299-3
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Oost-Veluwe /
afvalverwerking ; Oost-Veluwe

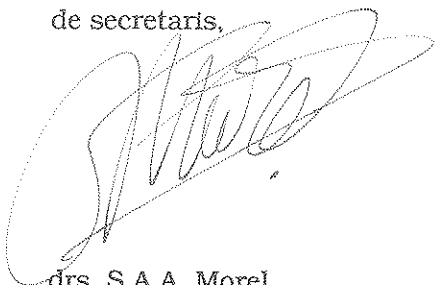
TOETSINGSADVIES OVER DE INHOUD VAN HET MER
AFVALVERWERKING REGIO OOST-VELUWE

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over het milieu-effectrapport afvalverwerking regio Oost-Veluwe;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

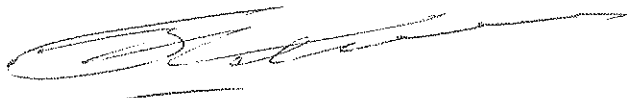
de werkgroep milieu-effectrapportage
afvalverwerking regio Oost-Veluwe,

de secretaris,

drs. S.A.A. Morel

de voorzitter,

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 23 oktober 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING VAN HET ADVIES	1
1. INLEIDING	3
2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN	4
3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN	5
3.1 Vorm en presentatie van het MER	5
3.2 Samenvatting	6
3.3 Probleemstelling en doel	6
3.4 Voorgenomen activiteit en alternatieven	7
3.4.1 Algemeen	7
3.4.2 Beschrijving van de activiteiten	7
3.5 Te nemen en eerder genomen besluiten	10
3.6 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling	11
3.6.1 Geohydrologie, grondwaterkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit	11
3.6.2 Geluid	12
3.7 Gevolgen voor het milieu	12
3.7.1 Algemeen	12
3.7.2 Geohydrologie, grondwaterkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit	12
3.7.3 Geluid	13
3.7.4 Lucht	14
3.8 Vergelijking van de alternatieven	14
3.9 Leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf	14

BIJLAGEN

1. Brief van bevoegd gezag dd. 7 augustus 1991 inzake bekendmaking van het MER.
2. Tekst van de openbare bekendmaking dd. 21 augustus 1991.
3. Projectgegevens en samenstelling werkgroep.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

De Veluwe Afvalrecycling B.V. (VAR) te Deventer heeft het voornemen de stortplaats Voorst uit te breiden, een sorteerinstallatie voor grof huisafval en bedrijfsafvalstoffen en een composteer-inrichting voor groente-, fruit- en tuinafval (GFT) op te richten. Voor de besluitvorming over de Afvalstoffenwetvergunning en de vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren is een milieu-effect rapport (MER) opgesteld. In het MER worden tevens enkele activiteiten beschreven die niet m.e.r.-plichtig zijn, te weten het verplaatsen en uitbreiden van een bewerkingsinrichting voor bouw- en sloopafval (BSBI), het oprichten van een tijdelijke kleinschalige installatie voor het composteren van GFT, het verplaatsen van een autosloperij en het oprichten van een zuiveringsinstallatie voor het bij de activiteiten vrijkomende afvalwater.

Toetsing van het MER op hoofdlijnen (hoofdstuk 2)

Belangrijke tekortkomingen in het MER betreffen de beschrijvingen van geur-emissies, de geohydrologie en de belasting van grond- en oppervlaktewater in de huidige en de nieuwe situatie. Niettemin is de Commissie van oordeel dat de geboden informatie over milieu-aspecten voldoende is voor de besluitvorming over de vergunningverlening. De Commissie adviseert veel aandacht te besteden aan het evaluatie-programma.

Toetsing van het MER op onderdelen (hoofdstuk 3)

*** Vorm en presentatie van het MER (3.1)**

Het MER is in grote lijnen goed leesbaar en begrijpelijk. De verhouding tussen de informatie in het MER en het rapport "Uitgangspunten.." is niet altijd duidelijk.

*** Samenvatting (3.2)**

De samenvatting geeft een goed beeld van het MER, maar bevat enkele onduidelijkheden.

*** Probleemstelling en doel (3.3)**

Deze zijn in het MER goed beschreven. De tekst bevat een onduidelijkheid over de te storten hoeveelheden afval.

*** Voorgenomen activiteit en alternatieven (3.4)**

Deze zijn in het MER goed beschreven.

De onderafdichting van het stort voldoet in het meest milieuvriendelijke alternatief niet aan het ontwerp Stortbesluit Bodembescherming, omdat de onderafdichting en de stortzool zich bevinden onder de gemiddeld laagste grondwaterstand.

In het MER is sanering van het oude stort niet opgenomen in het voornemen, terwijl de huidige en nog te verwachten verontreiniging van bodem en grondwater niet goed in beeld zijn gebracht.

De onderbouwing van de hoeveelheid te verwachten percolaat en de geur-emissies van de composteer-inrichting zijn in het MER niet goed onderbouwd.

*** Te nemen en eerder genomen besluiten (3.5)**

De reeds genomen besluiten zijn duidelijk beschreven. De besluiten die nog genomen moeten worden ten einde het project te kunnen uitvoeren zijn niet duidelijk geformuleerd.

*** Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling (3.6)**

De beschrijvingen van de geo-hydrologie en de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit zijn summier.

De huidige geluidbelasting is niet voor alle woningen in de omgeving beschreven. Een figuur met geluidcontouren ontbreekt.

*** Gevolgen voor het milieu (3.7)**

Het MER geeft geen goed beeld van de effecten van de activiteit op de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Indien de grondwaterstroming beter beschreven was, had men een worst case situatie kunnen doorrekenen: bijvoorbeeld de situatie dat de onderafdichting toch kapot gaat.

Geluid-piekbelastingen zijn voor het storten van afval (vooral puin) niet gegeven. Bij de bepaling van de geluid-reflectie van de snelweg A1 tegen de wal en de bommenrij rond de stortplaats had beter niet alleen uitgegaan kunnen worden van een volledig absorberend scherm, maar ook van een deels of geheel reflecterend scherm.

De emissie van geur door de composteer-inrichting is optimistisch ingeschat en niet goed onderbouwd.

*** Vergelijking van alternatieven (3.8)**

De vergelijking van alternatieven is goed uitgewerkt in een overzichtelijke tabel. Er wordt duidelijk aangegeven hoe het voornemen is aangepast op grond van het MER. Een aantal daarbij gemaakte keuzen is echter niet goed onderbouwd.

*** Leemten in kennis, evaluatie achteraf (3.9)**

De leemten in kennis zijn goed weergegeven. Het evaluatie-programma is op dit moment summier uitgewerkt. Naar het oordeel van de Commissie zouden twee essentiële onderdelen van dit programma moeten zijn:

* de geur-emissies van de composteer-inrichting;

* een grondwater-controlesysteem dat het mogelijk maakt in de toekomst onderscheid te maken tussen verontreinigingen die afkomstig zijn van het oude en het nieuwe stort. Dit systeem zal niet alleen gegevens opleveren over het functioneren van de isolatie van het nieuwe stort; tevens worden gegevens gegenereerd die van belang zijn voor een eventuele sanering van het oude stortgedeelte.

1. INLEIDING

De Veluwe Afvalrecycling B.V. (VAR) te Deventer heeft het voornemen de stortplaats Voorst uit te breiden, en een sorteerinstallatie voor grof huisafval en bedrijfsafvalstoffen en een composteer-inrichting voor groente-, fruit- en tuinafval (GFT) op te richten. Hiervoor is een vergunning vereist op grond van de Afvalstoffenwet (Aw). Ook is een vergunning vereist op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Voor de besluitvorming over deze vergunningen wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd, zoals beschreven in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). In het milieu-effectrapport (MER) worden tevens een aantal activiteiten beschreven die niet m.e.r.-plichtig zijn, te weten het verplaatsen en uitbreiden van een bewerkingsinrichting voor bouw- en sloofafval (BSBI), het oprichten van een tijdelijke kleinschalige installatie voor het composteren van GFT, het verplaatsen van een autosloperij en het oprichten van een zuiveringsinstallatie voor het bij de activiteiten vrijkomende afvalwater. Zoals vermeld is voor het lozen van dit afvalwater een Wvo-vergunning vereist.

Bevoegd gezag voor de verlening van de Aw-vergunning is het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland (tevens coördinerende instantie); bevoegd gezag voor de Wvo-vergunning is het Zuiveringsschap Veluwe.

Voor het realiseren van het voornemen is tevens een wijziging van het bestemmingsplan (gemeente Voorst) nodig.

De bekendmaking van de start van de m.e.r. vond plaats in de Staatscourant van 23 maart 1990. De richtlijnen voor de inhoud van het MER zijn vastgesteld door GS van Gelderland op 29 augustus 1990, mede op grond van het advies van de Commissie voor de m.e.r., uitgebracht op 26 juli 1990. Het MER werd eind juni 1991 door de initiatiefnemer ingediend bij het bevoegd gezag. Het werd tezamen met de vergunningaanvragen, de benodigde bestemmingsplanherziening en een verzoek om toepassing van artikel 19 van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) ter inzage gelegd op 23 augustus 1991 (bijlage 2).

Per brief van 7 augustus 1991 werd de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER (bijlage 1).

Het is de bedoeling dat de Commissie voor de m.e.r. een oordeel uitspreekt over de kwaliteit van het MER, mede ten behoeve van de besluitvorming. Meer formeel gesteld moet het MER door de Commissie worden beoordeeld in hoeverre is voldaan aan:

- de in de Wabm gestelde regels voor de inhoud van het MER (art. 41j), mede gelet op:

* de door het bevoegd gezag gegeven richtlijnen voor het MER;

* de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41w, tweede lid Wabm).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. die ook het advies voor richtlijnen voor het MER heeft uitgebracht. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie, in overeenstemming met het gestelde in art. 41z tweede lid Wabm, rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen bezwaarschriften, adviezen en opmerkingen die schriftelijk werden ingebracht (zie bijlage 4 voor een overzicht). Voor zover inspraak-acties betrekking hebben op milieuaspecten van de voorgenomen activiteit, werden zij in dit advies verwerkt. De secretaris van de commissie woonde op 12 september 1991 de hoorzitting in Twello bij.

In hoofdstuk 2 wordt het MER getoetst op hoofdlijnen, terwijl hoofdstuk 3 ingaat op de verschillende onderdelen van het MER.

2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN

Het MER van de Veluwe Afvalrecycling BV (VAR) is een in grote lijnen overzichtelijk ingedeeld en goed leesbaar document.

De voorgenomen activiteiten en het meest milieuvriendelijke alternatief (hoofdstuk 4 in het MER) zijn uitvoerig beschreven. In hoofdstuk 6 van het MER wordt duidelijk gemaakt hoe het oorspronkelijke voornemen op grond van het MER wordt bijgesteld in de uiteindelijke vergunningaanvragen. Niettemin is de Commissie van oordeel dat de onderbouwing van de bijstelling van het voornemen niet voor alle keuzes adequaat in het MER is uitgewerkt.

Ten behoeve van de besluitvorming over de vergunningverlening acht de Commissie een goede beschrijving van de hinder als gevolg van geluid, stof en geur, en de effecten op de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater van essentieel belang. Hoewel al deze aspecten in het MER beschreven worden, toont het MER tekortkomingen wat betreft de beschrijving van geluidemissies, geuremissies van de composteer-inrichting en de belasting van het grond- en oppervlaktewater in de huidige en nieuwe situatie¹). De verwachte geur-emissies zijn niet goed onderbouwd. Wat betreft de belasting van bodem- en grondwater is in het MER sanering van de oude stortplaats niet opgenomen in de voorgenomen activiteit, terwijl onvoldoende is duidelijk gemaakt hoeveel percolaat men mag verwachten van de oude stortplaats en hoe dit wordt afgevoerd²). In paragraaf 3.6 van dit advies wordt op de

1 zie ook inspraak-acties: 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25, bijlage 4.

2 zie ook inspraak-acties: 1, bijlage 4.

beschreven milieu-effecten gedetailleerder ingegaan.

Het is jammer dat kwantitatieve uitspraken over de inrichting en de milieu-effecten soms moeilijk zijn terug te vinden. De genoemde getallen zijn ondergebracht in diverse onderdelen van het MER: de beschrijving van de inrichting van het MER, de bijlage met berekeningen en het bijbehorende rapport "Uitgangspunten...". Het MER zou aan overzichtelijkheid winnen indien op een duidelijke plaats per inrichting een balans was opgenomen van alle relevante stof- en energiestromen.

In een MER kunnen niet alle zaken gekwantificeerd worden. Als echter kwantificering plaats vindt, dient een verifieerbare aanpak gevolgd te worden. Gezien bovenstaande opmerking en de zwakke onderbouwing van de berekeningen in bijlage 3 is de verifieerbaarheid in dit MER niet altijd even groot.

Ondanks deze tekortkomingen oordeelt de Commissie de geboden informatie over milieu-aspecten voldoende voor de besluitvorming over de vergunningverlening. Zij wil niettemin het belang benadrukken van het opnemen van duidelijk geformuleerde voorwaarden voor de toegelaten geuremissies van de composteer-inrichting in de te verlenen vergunningen. Bovendien zal naar het oordeel van de Commissie aanvulling van de in het MER ontbrekende kennis over geuremissies een belangrijke plaats in moeten nemen in het evaluatie-programma. Aanvullende kennis ten aanzien van dit milieu-aspect kan leiden tot aanpassingen van de voorgenomen activiteit. De Commissie constateert dat dit aspect en andere belangrijke aspecten op dit moment nog nauwelijks in het evaluatie-programma zijn uitgewerkt.

3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN

3.1 Vorm en presentatie van het MER

Het MER is goed leesbaar en begrijpelijk. De verhouding tussen het MER en de "Uitgangspunten en uitwerkingen bij Vergunningaanvragen..." is echter niet altijd even duidelijk. Tussen beide rapporten bestaat grote overlap in de tekst, die echter niet duidelijk blijkt uit de inhoudsopgave of een leeswijzer. Alleen door het vergelijken van de tekst in beide rapporten worden de uitgangspunten en uitwerkingen in het rapport "Uitgangspunten..." duidelijk. Bepaalde informatie in het laatstgenoemde rapport zou eerder thuishoren in het MER zelf, zoals de milieu-effecten en onttrekking van stortgas.

Binnen het MER raken bepaalde zaken ten onrechte onderbelicht door een minder geschikte indeling of betiteling. Zo is het controle- en bemonsteringsprogramma ondergebracht in par. 4.3.2 'Entree/weegbrug'.

De figuren en afbeeldingen in het MER zijn illustratief, maar niet altijd even duidelijk, zoals de afbeeldingen 4.2.A en 4.2.B. De bijbehorende tekst over de inrichtingsvarianten is echter wel duidelijk. Soms ontbreken duidelijke bijschriften, zoals op pag. 6 in de samenvatting: het is niet meteen duidelijk dat het hier een situatie-schets van de voorgenomen activiteit betreft. Ook ontbreken bij kaartjes i.h.a. schaal aanduidingen.

3.2 Samenvatting

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting geeft een goed beeld van de inhoud van het MER. In de samenvatting ontbreekt echter een beschrijving van de stortfasen.

Het overzicht van de vergelijking van de alternatieven in tabelvorm draagt bij tot een goede leesbaarheid. De tabel op blz. 13 en 17 en de bijbehorende teksten in het MER betreffende 'toekomstige hoeveelheden' (par. 2.3), de 'realisatie van beleidsdoelstellingen' (par. 5.1) en 'indirecte effecten' (par. 5.9) zijn echter niet geheel duidelijk wat betreft toekomstige hoeveelheden te storten afval en de levensduur van de stortplaats.

3.3 Probleemstelling en doel

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

De probleemstelling is duidelijk beschreven met uitzondering van de hierboven beschreven onduidelijkheid in par. 2.3 over de toekomstige hoeveelheden te storten afval. De prognose voor de hoeveelheid huishoudelijk afval (HA) en grof huisvuil (GH) die gestort moet worden is enigszins ondoorzichtig (pag. 10), o.a. wat betreft het scheiden van 60.000 ton HA/GH³].

Het doel van het voornemen is duidelijk weergegeven in par. 2.5, waarbij vooral van belang is de flexibiliteit van de inrichting als prognoses anders uitpakken dan verwacht.

3.4 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

3.4.1 Algemeen

De drie onderscheiden alternatieven, het nulalternatief, het voornemen en het meest milieuvriendelijke alternatief zijn duidelijk beschreven. De beschrijving van de gehanteerde uitgangspunten (par. 4.2.1 in het MER) komt de overzichtelijkheid zeer ten goede. Men is bij het voornemen uitgegaan van een zes-tal inrichtingsvarianten, waarbij overzichtelijk wordt aangegeven welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij de uiteindelijke keuze voor de inrichting.

Hoewel in hoofdstuk 6 van het MER het voornemen wordt bijgesteld op basis van het MER, vindt de Commissie de onderbouwing van een aantal van de hierbij gemaakte keuzen op basis van de vergelijking van de alternatieven summier (zie 3.8 van dit advies).

Ten aanzien van de inrichting van het stort, het saneren van het oude stort, de inrichting en emissies van de composteer-inrichting, de slibafvoer en de bedrijfsvoering heeft de Commissie niettemin een aantal kritiekpunten die hieronder in par. 3.4.2 beschreven worden.

3 zie ook inspraak-reactie 1, bijlage 4.

Bovenafdichting van het stort

De wijze waarop een bovenafdichting op de stortplaats wordt gerealiseerd is voor het voornemen summier aangegeven. Bij de uitgangspunten wordt weliswaar vermeld dat wordt uitgegaan van de IBC-criteria, toegelicht aan de hand van afbeelding 4.8, maar er wordt niet ingegaan op de nieuwste ontwikkelingen met betrekking tot de toekomstige richtlijnen: het Stortbesluit Bodembescherming zal waarschijnlijk in 1992 van kracht worden. De Commissie wijst op de mogelijkheid dat bij de vergunningverlening voorwaarden gesteld worden die minimaal voldoen aan het Ontwerp Stortbesluit Bodembescherming, dat reeds gepubliceerd is in mei 1990. Volgens het ontwerp Stortbesluit zal de stortplaats te Voorst uiterlijk 1 januari 1995 over een vergunning overeenkomstig de voorschriften in dit besluit dienen te beschikken.

Onderafdichting van het stort

Voor de onderafdichting wordt in het voornemen (par. 4.7 in het MER) de Richtlijn Gecontroleerd Storten aangehouden. Deze dateert van 1985 en sindsdien zijn er nogal wat ontwikkelingen geweest. Zoals gesteld bij de bovenafdichting, zal op korte termijn het nieuwe Stortbesluit Bodembescherming van kracht zal worden.

Het meest milieuvriendelijke alternatief gaat uit van een meervoudige onderafdichting, bestaande uit folie en bentoniet met een controle-drainage ertussen. Met deze afdichting wordt ingespeeld op de nieuwste ontwikkelingen zoals die zullen worden opgenomen in het Stortbesluit Bodembescherming. Het probleem bij het meest milieuvriendelijke alternatief is echter dat zowel de onderafdichting als de stortzool beneden de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) komen te liggen. In het ontwerp Stortbesluit is dit niet toegestaan en moet de stortzool 70 cm boven de gemiddeld hoogste waterstand (GHG) liggen. In het toekomstige Stortbesluit zal voorgeschreven worden dat de stortzool (na klink) 50 cm boven de GHG zal moeten komen te liggen, terwijl ook de onderafdichting boven de GHG moet liggen: deze mag in de zone van 50 cm aangebracht zijn. Hiermee speelt het Stortbesluit in op het probleem dat het voortbestaan van de geschapen kwelsituatie op lange termijn niet gegarandeerd kan worden. In het MER wordt uitgegaan van het bestaan van een permanente kwel-situatie in de situatie te Voorst. Gezien de geo-hydrologische situatie op de Veluwe, is deze permanente kwel-situatie in Voorst mogelijk wel gegarandeerd op lange termijn. Een ander probleem is dat bij lekkage van de onderafdichting in het meest milieuvriendelijke alternatief het grondwater in contact kan komen met het stort zodat vervuild percolaat ontstaat. Grondwaterverontreiniging kan bovendien niet uitgesloten worden door de mogelijkheid van diffusie uit het stort in geval van lekkage.

Saneren oude gedeelte van de stortplaats

Het saneren van het oude gedeelte van de stortplaats behoort in het MER niet tot het voornemen, terwijl onvoldoende duidelijk is gemaakt hoeveel percolaat men mag verwachten van de oude stortplaats en hoe dit wordt afgevoerd. Van belang hierbij zijn de verdeling van de afvoer over grond- en oppervlaktewater en de stroombaan in het grondwater (zie ook par 3.6.1 in dit advies)⁴].

Sanering is wel opgenomen in het meest milieuvriendelijke alternatief.

Composteer-inrichting

Het MER voldoet niet op alle punten aan de richtlijnen. Met betrekking tot de systeemkeuze worden alternatieven niet genoemd. Met name aerobe compostering met menging is een reëel alternatief. Het voordeel van -menging is dat de temperatuurgradiënt (binnen warm, buiten kouder) in de pile wordt opgeheven. Daardoor vindt een betere ontsmetting van compost plaats (onschadelijk maken van zaden e.d.). Een afweging tussen de beschikbare alternatieven en daarmee een onderbouwing van het gekozen systeem is in het MER niet gemaakt.

In de beschrijving van het processchema ontbreken de massastromen voor een belangrijk deel. Aanpassingen in het procesverloop die worden voorzien gedurende het opstarten van de installatie en ten gevolge van fluctuaties in de samenstelling van het afval (bijvoorbeeld een seizoensvariatie in GFT) worden eveneens niet beschreven.

De Commissie mist in het MER een onderbouwing van de gekozen opslagcapaciteit voor 8 dagen. Zij vraagt zich af of overwogen is opslagcapaciteit voor een langere periode te realiseren, hetgeen gepaard gaat met een groter ruimtebeslag. Ter indicatie: opslag voor 4 maanden vergt een ruimte van 10.000 m².

De Commissie is van mening dat in het MER de omvang van geur-emissies en de hoeveelheid geproduceerd water, alsmede de maatregelen ter beperking van geur-emissies niet voldoende zijn onderbouwd (zie ook par. 3.7.4 in dit advies).

Ten aanzien van geur wordt op pag. 43 in het MER bij de beschrijving van de voorzieningen tegen verspreiding van verontreinigingen de dimensionering van de gaswaster niet gegeven. In het MER wordt onvoldoende onderbouwd dat de veronderstelde ammoniak-verwijdering uit de te zuiveren lucht inderdaad plaats vindt. Men werkt namelijk met een recirculatie-waterstroom. Het proceswater wordt in de gaswaster geleid. Bij dit systeem moet een nagenoeg volledige stikstof-zuivering uit het proceswater plaatsvinden. Indien dat niet gebeurt wordt de stikstof-concentratie in het proceswater steeds hoger, zodat opname van ammoniak uit de gasfase in de waterfase steeds moeilijker wordt. De gaswaster verwijdert dan slechts een gedeelte van het ammoniak uit

4 In dit verband kan ook gewezen worden op het ontbreken van duidelijkheid over eventuele beïnvloeding van gevoelige objecten in de omgeving, zoals recreatiegebied Bussloo. Zie hiervoor inspraak-reacties 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 22, 23 en 25, bijlage 4.

de lucht. Het probleem is dat het biofilter niet werkt bij een hogere ammoniak-uitstoot. Dat veroorzaakt een toename van de geur-emissie.

De hoeveelheid water die ontstaat bij de compostering is niet goed onderbouwd, en wordt wellicht onderschat⁵]. Uit de berekeningen (bijlage III) van het MER blijkt al dat 440 kg water verantwoord dient te worden. Daarnaast wordt ook nog ca. 96 kg water per ton GFT door afbraak gevormd: het is een verkeerde veronderstelling dat door de afbraak van GFT water verdwijnt. De hoeveelheid regenwater (bijvoorbeeld uitgaande van de gemiddelde jaarlijkse neerslag) is bij de berekening in het MER niet betrokken. Via een balans dient deze hoeveelheid water verklaard te worden. De suggesties in het MER over de afvoerroutes van water zijn eveneens onvoldoende onderbouwd en deels strijdig met andere in het MER geformuleerde uitgangspunten. De hiernavolgende redenering zal dit duidelijk maken. Indien de hoeveelheid condensaat/percolaat werkelijk zo laag is als verondersteld in het MER dan zal een grote hoeveelheid water als waterdamp moeten ontsnappen via de bovenzijde van de pile of via de gaswasser/compostfilter. Het is echter op basis van de volgende argumenten onwaarschijnlijk dat via deze routes veel waterdamp zal ontsnappen:

- bij uittreden via de bovenzijde van de pile zou het water zich namelijk moeten verplaatsen tegen een temperatuurgradiënt in. Dit is onwaarschijnlijk: er zal in sterke mate condensatie optreden. Het uitgangspunt dat waterdamp uit de pile ontsnapt staat bovendien op gespannen voet met het uitgangspunt dat er uit de bovenzijde van de pile geen geuremissie optreedt;
- uittreden van waterdamp via het compostfilter is alleen mogelijk indien de temperatuur van de uittredende gasstroom hoog is (ca. 50 gr.C.). Dit staat weer op gespannen voet met het goed functioneren van het biofilter, dat een lage temperatuur (< 30 gr.C.) vereist.

Op grond van bovenstaande redenering lijkt de aanname in het MER dat 100 l percolaat/condensaat per ton GFT geproduceerd wordt te laag. Dit heeft gevolgen voor de dimensionering van de waterzuivering⁶].

Daarnaast dient te worden aangegeven op basis van welke getallen de CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik), BZV (Biologische Zuurstof Verbruik) en Nkj(Kjeldahl-stikstof)-belasting berekend zijn.

Autosloop-terrein

Er is op het autosloop-terrein sprake van lichte verontreiniging van de toplaag met de zware metalen lood en zink. Hoewel de provincie heeft geadviseerd de verontreinigingen weg te nemen alvorens tot herinrichting van de locatie over te gaan, wordt in het MER niet duidelijk of, en zo ja op welke wijze dit gebeurt. Het is niet duidelijk hoeveel verontreinigde grond hierbij vrijkomt, en hoe deze verwerkt wordt.

5 zie ook inspraak-reactie 3, bijlage 4.

6 In dit verband kan opgemerkt worden dat ten aanzien van enkele andere activiteiten, zoals het laboratorium, de hoeveelheid afvalwater mogelijk ook wordt onderschat. Zie hiervoor inspraak-reactie 3, bijlage 4.

Slib

In het MER is niet aangegeven wat de bestemming zal zijn van het slib dat door de afvalwaterzuiveringsinstallaties wordt geproduceerd.

Bedrijfsvoering, storingen en calamiteiten

Het MER beschrijft slechts summier de bedrijfsvoering, risico's van het uitvallen van bedrijfsonderdelen, (onafhankelijke) inspecties van geregistreerde emissies en terugkoppeling van deze gegevens naar de bedrijfsvoering⁷). De Commissie acht deze gegevens van belang in verband met de beperking en beheersing van milieu-effecten. Een belangrijk punt hierbij is een beschrijving van de grens waar binnen procescondities mogen variëren bij een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde verwerking.

Over het eventueel falen van bodembeschermende voorzieningen wordt pas bij de vergelijking van de alternatieven in hoofdstuk 6 van het MER een aantal opmerkingen gemaakt. Voor de systematiek van het MER zou het beter geweest zijn hier al vóór hoofdstuk 6 een paragraaf aan te wijden.

Ook de beveiliging van onderdelen van installaties in verband met externe veiligheid (calamiteiten!) en veiligheid van het personeel is niet of summier voor de verschillende bedrijfsonderdelen besproken.

3.5 Te nemen en eerder genomen besluiten

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

De randvoorwaarden, gesteld vanuit het landelijke, provinciale en regionale afvalstoffenbeleid zijn overzichtelijk weergegeven. Bij de 'gewenste afvalverwijdering' (par. 2.2) is op pag. 8 sprake van een cryptische passage. Het betreft hier de tweede alinea over een afwijking van het Provinciaal Afvalstoffenplan 1987/1991.

In het MER wordt gesteld dat aan het ontwerp Bouwstoffenbesluit nog geen consequenties verbonden worden wat betreft de door de VAR af te zetten producten. Het Bouwstoffenbesluit zal van invloed kunnen zijn op de mogelijkheid voor afzet van de producten. De Commissie acht een beschouwing in het MER over de kwaliteit van de producten in relatie tot afzetmogelijkheden, in het licht van het toekomstige Bouwstoffenbesluit, dan ook op zijn plaats. In het MER zijn de besluiten die nu nog genomen moeten worden, teneinde het project ten uitvoer te kunnen brengen, niet duidelijk geformuleerd.

7 zie ook inspraak-reacties 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, en 25, bijlage 4.

3.6 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling.

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

3.6.1 Geohydrologie, grondwaterkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit

De beschrijving van de geohydrologische situatie en de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit in het studiegebied is erg summier. Dit komt onder andere tot uiting in een weinig gedetailleerde isohypsenkaart (kaart 4) en een beperkt inzicht in de grondwaterkwaliteit en de effecten daarop van de nu reeds aanwezige stortplaats. De Commissie acht een goede beschrijving van grondwaterstromingsrichting en -snelheid en de huidige grondwaterkwaliteit van groot belang, omdat in de richtlijnen is gevraagd om de mogelijkheid van sanering van de bestaande stortplaats te bezien (zie ook par. 3.4.2 van dit advies).

Meer in detail kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt.

Op blz. 22 wordt de bestaande situatie beschreven. In de laatste alinea op deze bladzijde onder "Geohydrologische opbouw" wordt gesteld dat er sprake is van een kwel-situatie. Voor de betreffende metingen en het het gemeten stijghoogteverschil wordt verwezen naar Heidemij (1990), zonder dat de gegevens worden vermeld. Het lijkt bovendien slechts om één enkele meting te gaan. Onder "Grondwaterstanden en -stromingen" wordt op blz. 23 namelijk wel gesproken over een isohypsenpatroon, maar in kaart 4 worden de grondwaterstandsmetingen niet aangegeven. Bovendien is slechts één isohypse weergegeven.

Hetzelfde geldt ten aanzien van de grondwaterkwaliteit en de effecten daarop van de nu reeds aanwezige stortplaats.

De stroomsnelheid is geschat op 0,03 m/dag, zonder dat iets gezegd wordt over doorlatendheid (k-waarde) en stijghoogte-gradiënt.

3.6.2 Geluid

In de huidige situatie wordt niet aangegeven hoe hoog de geluidsbelasting is van de woningen aan de Sluinerweg, Aerdenbroek, Kramerstraat en de Withagenweg. Het betreft hier de invloed van:

- * de A1;
- * het lokale verkeer;
- * de huidige inrichting.

Tevens ontbreekt een figuur met de geluidcontouren van de huidige inrichting⁸]. De piekniveau's bij de genoemde woningen worden evenmin aangegeven. Bij een vergelijkbare installatie voor de verwerking van BSI is bij het lossen van vrachtwagens een piekbronvermogen vastgesteld van 120 dB(A).

3.7 Gevolgen voor het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

3.7.1 Algemeen

Alle relevante emissies en daaruit af te leiden milieu-effecten zijn in het MER beschreven. Niettemin ontbreken enkele aspecten (m.n. wat betreft geluid-emissies) en zijn andere aspecten slechts summier beschreven (emissies en effecten op het grond- en oppervlaktewater). Met name de geschatte geur-emissies zijn bovendien aan kritiek onderhevig. De milieu-effecten van de aanleg/bouw van de voorzieningen zijn in het MER niet beschreven⁹].

3.7.2 Geohydrologie, grondwaterkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit

Het MER beschrijft de effecten op grondwater en waterkwaliteit summier, zoals ook het geval is bij de bestaande situatie. In de paragrafen 5.3.1 en 5.3.4 in het MER ontbreken duidelijke beschrijvingen van de kwalitatieve belasting van respectievelijk grondwater en oppervlaktewater. De passage op pag. 65 onder de tabel geeft uiterst summier informatie over mogelijke verspreiding (richting en snelheid) in het grondwater. De aandacht voor dit onderdeel is mogelijk beperkt gebleven vanwege de onzekerheid in de emissies door de basisafdichting, omdat de lekkages door de folie als gevolg van calamiteiten maar moeilijk te schatten is. In de "leemten in kennis" (hoofdstuk 7 van het MER) wordt het ontbreken van kennis over effecten op het grond- en oppervlaktewater ook als probleem gesignaleerd. Anderzijds wordt gekozen voor een goede afdichtingsvariant onder het stort. De afdichting aan de bovenzijde zal op de lange duur, als de onderafdichting minder betrouwbaar wordt, de bodem en grondwaterbeschermende functie van de onderafdichting moeten overnemen. Zoals gesteld in par. 3.4.2 van dit advies is de bovenafdichting slechts summier besproken.

8 zie ook inspraak-reacties 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 en 25, bijlage 4.

9 zie ook inspraak-reactie 6, bijlage 4.

Bovenstaande kritiek betekent niet dat men met meer ingewikkelde modellen tot een betere risico-inschatting had kunnen komen. Wel had de grondwaterstroming beter en nauwkeuriger in beeld gebracht kunnen worden en had men een worst case situatie kunnen doorrekenen: bijvoorbeeld de situatie dat de onderafdichting toch kapot gaat. Op een kaart had men dan tenminste de baan van de mogelijke verontreiniging en de eventueel bedreigde objecten kunnen aangeven. Nu wordt alleen de kans op lekkages aangegeven in l/ha of m³/ha en de richting waarin deze verontreiniging zich zal kunnen verplaatsen (ca. NO).

Bij de vaststelling van de effecten op de bodem en het grondwater zijn bij de tabel op blz. 65 in het MER aannamen gemaakt over de lekkage door de folie. In bijlage 3 wordt daarover enige informatie gegeven op blz. 3 en 4. Kennelijk wordt er een uitermate goede bentoniet gebruikt, want de k-waarde wordt geschat op 10⁻⁷ m/d, dat is ca. 10⁻⁷ m/sec ofwel 100-1000 keer lager dan de doorlatendheid van de meeste bentoniet soorten. Mogelijk is hier sprake van een drukfout, hoewel de laatste regel van de één na laatste alinea dit niet doet vermoeden. Gelukkig wordt niettemin gekozen voor een laagdikte van 20 cm.

3.7.3 Geluid

Op pag. 71 en 74 worden geluid-emissies beschreven voor de 'continue' situatie. Piekbelasting door het lossen van vrachtwagens wordt daarbij niet weergegeven. Gesteld wordt dat deze moeilijk te kwantificeren is omdat emissies sterk afhankelijk zijn van het type afval dat wordt gelost. Verwacht wordt dat deze geluidbron over het algemeen geen belangrijke geluidemissie zal geven. In het MER wordt deze veronderstelling niet onderbouwd. Met name voor de woningen aan de west-zijde van de locatie kunnen deze emissies van belang zijn. Vooral het lossen van puin lijkt een activiteit met relatief hoge geluidemissies.

Op blz. 74 in het MER wordt bij de bepaling van de geluidbelasting als gevolg van reflectie van het A1-geluid tegen de wal en de bomenrij rond de stortplaats uitgegaan van een absorberend scherm. Voor deze bepalingen is geen gevoeligheidsanalyse uitgevoerd: het effect op de geluidbelasting indien het scherm niet geheel absorberend maar deels of geheel reflecterend is wordt niet aangegeven¹⁰].

In het meest milieuvriendelijke alternatief zijn de geluidemissies voor de composteer-inrichting niet opgegeven.

Daar het MER geen informatie biedt over de bestaande situatie, kan er geen beoordeling worden gegeven van de milieu-effecten ten opzichte van de bestaande situatie. Alleen een beoordeling van milieu-effecten op grond van normering is mogelijk.

10 zie ook inspraak-reacties 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25, bijlage 4.

3.7.4 lucht

De emissie van geur wordt wat betreft de compostering optimistisch ingeschat¹¹. Het betreft hier vooral de aanname dat via de bovenlaag nauwelijks emissie zal plaatsvinden. In het MER wordt deze aanname al gedeeltelijk ontkracht door de bovenlaag wel als ontsnappingsroute te zien voor waterdamp. Daarnaast is in het onderzoek bij de VAM, waaraan het MER refereert, de emissie via deze bovenlaag niet gemeten.

Verder is een aantal bronnen van geur-emissies verwaarloosd, zoals de opslag van compost en het proceswaterbekken.

De reductie van de geurvracht door een gaswasser is niet onderbouwd. Ook als deze absorptie in de gaswasser plaatsvindt, zal er weer desorptie plaatsvinden in het oxydatiebed waardoor de schatting van de geuremissie daar wellicht te laag is.¹²

Geur- en andere emissies naar de lucht zijn niet beschreven in geval van gestoorde bedrijfsvoering. Evenmin worden de emissies naar de lucht van het bedrijfsverkeer besproken¹³.

De geur-emissie zou duidelijk in het evaluatieprogramma opgenomen moeten worden, hetgeen de mogelijkheid schept het proces aan te passen.

11 zie ook inspraak-reacties 5, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24 en 25, bijlage 4.

12 Bij de vergelijking van de geur-emissies van het voornemen met die in de 0-situatie wordt voor de ammoniak-uitstoot in de 0-situatie uitgegaan van een hoge veebezetting per hectare. Zie hiervoor inspraak-reactie 6, bijlage 4.

13 In dit verband kan gewezen worden op emissies van wachtende voertuigen als gevolg van de mogelijk te krap bemeten entree van het bedrijf en van de composteer-inrichting. Zie hiervoor inspraak-reactie 1, bijlage 4.

3.8 Vergelijking van de alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De vergelijking van de alternatieven is goed uitgewerkt. Het overzicht van de vergelijking van de alternatieven in tabelvorm draagt bij tot een goede leesbaarheid. Hoewel hoofdstuk 6 in het MER het voornemen wordt bijgesteld op basis van het MER, vindt de Commissie de onderbouwing van een aantal van de hierbij gemaakte keuzen op basis van de vergelijking van de alternatieven summier :

- * de sanering van de stortplaats fasen 1 en 2A. Het betreft:
- * de landschappelijke inpassing;
- * de waterafvoer;
- * de overkapping van de composteer-inrichting;
- * de autosloperij;

Ten aanzien van de keuze van de layout van de stortvakken van de stortplaats biedt het MER een uitgebreide opsomming van voor- en nadelen van de de constructies 1 en 2. Er wordt in deze paragraaf echter geen keuze gemaakt voor een van beide constructies.

3.9 Leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

De leemten in kennis en informatie zijn in het MER voldoende beschreven.

De Commissie is van oordeel dat het evaluatieprogramma, en met name de operationalisering ervan, enigszins mager is uitgewerkt. Het verdient aanbeveling om het programma verder te concretiseren in een werkplan met duidelijke evaluatie-momenten. In dit evaluatieprogramma kan, naast een uitwerking van de reeds genoemde punten in het MER, aandacht besteed worden aan:

- * een opzet van het programma waardoor het mogelijk wordt in de toekomst onderscheid te maken tussen verontreinigingen die afkomstig zijn van het oude en het nieuwe stort. Op deze manier kan het programma niet alleen gegevens opleveren over het functioneren van milieubeschermdende voorzieningen in het nieuwe stortgedeelte: tevens worden gegevens gegenereerd die van belang zijn voor een eventuele toekomstige sanering van het oude stortgedeelte;
- * de werking van de gaswasser in relatie tot de emissie van ammoniak en andere geurstoffen en de werking van het biofilter bij de composteer-inrichting;

- * de optredende geluid- en geuremissies bij normale bedrijfsvoering en in geval van gestoorde bedrijfsvoering (een beschouwing hierover ontbreekt nu in het MER);
- * de productie van water bij de compostering en met name ook de afvoerroutes van water (als waterdamp via het compostfilter, als percolaat).

In het evaluatie-programma kan ook worden aangegeven in welke gevallen de resultaten van het programma van invloed zijn op de bedrijfsvoering, en op welke wijze de bedrijfsvoering aangepast kan worden. Een adequate evaluatie van de proefinstallatie voor compostering is van groot belang voor de inrichting van dit bedrijfsonderdeel.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de inhoud van het MER
afvalverwerking regio Oost-Veluwe

(Bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag dd. 7 augustus 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoon (085) 59 91 11
telefax 45 5691 p.daght
telefax 085 - 69 94 80

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 CH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	14 AUG. 1991
nummer :	2399-91
dossier :	281-69 en 70
kopie naar :	Ro-Sc-Pres

datum
7 augustus 1991

nummer
MW91.44637-MW2119

onderwerp
Verzoek om toetsingsadvies

Hierbij delen wij u mede dat wij overgaan tot bekendmaking van het MER VAR te Voorst.

Wij verzoeken u om een toetsingsadvies uit te brengen binnen één maand na beëindiging van de inspraaktermijn. Dit betekent in dit geval voor 23 oktober 1991.

Wij verzoeken u bovenstaand briefnummer te vermelden.

Het MER en de vergunningaanvragen (in vijfvoud) zijn bij brief van 3 juli 1991 toegezonden. Een exemplaar van de bekendmaking treft u hierbij aan.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter, a.i.

griffier wbn

bijlage

coll. T.
code: bd/1617B/2

Inlichtingen bij dhr. J. Wiggers

doorkiesnr. 598711

verzonden 13 AUG. 1991

postgroottekort 86 97 62
ADN Arnhem, rek nr 53 56 26 463
BNG 's-Gravenhage, rek nr 28 50 10 624

